

mois certo instat de proximo, & est inevitabilis. 3245 *Veritatem probabilem moris*, est illud, in quo non instat certo, sed ex sepe contingentibus probabili- ter incertum moris: tale est in eis, qui praelium, aut periculationem & longam navigationem proximè sunt aggressi: *vid. num. 3377.*

JURISDICTIONE DELEGATA

3249 **N**on confertur, nisi aliquo signo externo, quia Sacramentum est signum sensibile exterius. Sufficit tamen quodcumque, quod reverens, & iudicio prudenti, in talibus circumstantiis iudicet intentionem confertis jurisdictionem.

3250 Unde non est necesse, quod fiat per litteras adeoque qui sunt ab Ordinario ore tonus designatus Confessarius, valde absolute, aut sequi expressam litteram, nisi Ordinarius expresse, & nolle jurisdictionem conferre, nisi expediat litteras: *Diana part. 1. rr. 14. res. 41. Sieri de Penit. num. 699. Leander de penit. disp. 11. quæst. 80.*

3251 Item Ordinarius si videns Sacerdotem non designatum audientem Confessiones in circumstantiis, in quibus possit commode impedire, non impedit, confert jurisdictionem illi conferre, in ordine tamen ad Confessionem, nisi sit in materia, in sum. 8. & Leandro citat. quæst. 94. Nam (ut de dote ponderat) somus in materia, in qua iudicium procedunt facit iustitiam: *Leander de penit. disp. 11. quæst. 80.*

3252 Et convincit a pari & nam (si fuerit sententia omnium), ut testatur Navarr. in sum. cap. 12. num. 38. est sufficiens signum externum voluntatum celebrantium honesta, si contentibus parentibus, si filii- ficant, cum factis se vellet, reclamare possent, & tunc erit sufficiens signum externum confertis Episcopi, qui cum posse impedire, sicut?

Item tenet in iisdem circumstantiis, si Episcopus non videt, sed certo sciet, cum eadem sit ratio.

3253 Hic tamen Confessarius a principio confessoris mortaliter peccavit, quia incipit confessionem excipere sine jurisdictione. Adeoque penitens, delecto errore, tenetur peccata illa priore repetere, & sufficere de illis se accusare in genere, si hoc faciat in eadem confessione, & cum eodem Confessario, dicendo: *Me accuso de omnibus peccatis & quæ iam manifestavi.*

3254 Non sufficit ad confertendam jurisdictionem rati- ficatio de futuro, videlicet, quod Sacerdos postea ter eredit Ordinatum rati ficatum confessionem, quia ex *Trid. sess. 14. cap. 6.* ad valorem hujus Sacramenti requiritur jurisdictione actualis, & quam non dat rati ficatio de futuro, sed certum, sed certum.

3255 Sufficit autem rati ficatio de presentibus, ut Leander citat. quæst. 94. Sieri citat. num. 694. cum Com. Quæ non sufficit, si fit pure tacita, seu præsumpta, quatenus si Ordinarius licet, ad concederet, & quia voluntas non tenet in incognitam, sed requiritur ex- pressa: *Leander de penit. disp. 11. quæst. 80.*

3249 quod fit alia circumstantia, seu signo, physice aut moraliter exteriata, talis est in casibus num. 3251. & 3252. expressis, item, si Ordinarius signa complacentia, & gratulatio fuerit, & gratulatio confessionibus ex- pressis, & hæc licentia tacita exteriata: *Sieri citat. num. 695.*

Hinc recte subdit Sieri citat. num. 694. cum Taner. quod si Sacerdos petat ab Episcopo licentiam audienti confessionibus, & nulli subdit ratio denegandi hanc licentiam, atque Episcopus tacet, habet tunc licentiam pro concessa, & recte quidem dicitur, si casus talis sit, ut verè non sit ratio denegandi licentiam, & Episcopus, si velle, possit facile denegare, nec illud licentiam recte potest ad prudentem denegationem licentiam: possit enim sui conditionibus, silentium est signum externum concessiois, quia hic valet: Qui tacet, concessit videtur.

ERROR COMMUNIS

3256 **C**um titulo colorato, seu putativo, a legitimo Superiore collato, dat jurisdictionem. Hæc licentia est moraliter certa, quod docent communiter Jurisconsulti, & Theologi. *Diana part. 6. rr. 1. res. 94. Cardenas differt. 2. cap. 6. art. 5. Sieri de Penit. num. 700. Leander de Penitenti. disp. 11. quæst. 101. & innumerati ad ipsos. Ex iure civili l. 1. Barbosus, ff. de offic. Prætoris, & Ex iure Canonico, cap. Infirmis 3. quæst. 7. his verbis: *Et servus, & domus putativam liber, & delegationem sententiam daret, quoniam postea in servitium depulsi sit, sententia ab eo dicitur, vel iudicium firmitatem tenet.* Licit (habet Cardenas) decernitur, quod quovis servus sit incapax jurisdictionis, si tamen communitate ignoretur esse servus, & ex delegatione exercerit jurisdictionem, gesta per ipsum valet, non quia habuerit verum titulum ad exercitium jurisdictionis, sed quia Princeps propter utilitatem publicam illa valida facit.*

3257 Error igitur communis cum titulo dat jurisdictionem ob bonum commune, ad favorem fidelium, ac vitanda gravia incommoda, qualis alius titulus, ac maxime quia illis innocua anime perirent.

3258 Hinc tenent, quod si Sacerdos, qui titulum coloratus, & error communis, peccat tamen, si sciat nullitatem sui tituli.

3259 Error communis cum titulo colorato tunc habetur, quando Sacerdos, cum legitimo Superiore collatus titulus requisitus ad actum, & verbi gratia, titulus Parochi, Confessarii, &c. sed vel nulliter, in quantum erat incapax ob aliquem occultum defectum, & impedimentum, puta quia simoniacus, &c. vel in quantum titulum amittit, talis autem incapax, aut amissio communiter ignoratur, sed communiter putant fideles, cum verum habere titulum.

3260 Error communis sine titulo tunc habetur, & quando Sacerdos non fuit a Superiore legitime collatus titulus requisitus ad actum, sed ipse illud fingit, aut ignoranter credit, & dicit habere; talis autem fictio, & carentia tituli communiter ignoratur. Id contingit in Sacerdote, qui cum facta licentia confessiones audiat, aut cum factis Bullis Parochi se gerit, sed communi populi errore legitimus habetur.

3261 Et tunc error communis sine titulo non confert jurisdictionem, sed requiritur titulum putativum a legitimo Superiore collatum, ut supra. *Navigans de iur. 2. d. 1. d. 1. diff. 1. pag. 435. Lugo de iur. tom. 3. disp. 37. num. 23. & quæ plures apud Leandrum de penitenti. disp. 11. quæst. 102. Verrielli tract. 2. quæst. 15. n. 3. & Cardenas differt. 2. cap. 6. art. 5. n. 11.*

3262 Et tamen, verè, & recte probabiliter sententia docens, quod error communis sine titulo jurisdictionem confert. *Diana part. 4. tract. 4. res. 212. Basiliius Pontius de Matr. lib. 5. cap. 20. Verrielli citat. num. 156. Sieri de Penit. n. 701. Leander de iur. ceteris citat, ac quæ plures alii apud ipsos. Ratio est, quia etiam in hoc casu sequenter eadem incommoda, quæ sequuntur, quando adesset error communis cum titulo colorato.*

3263 Ex præmissis doctrinis Sieri citat. a. num. 702. hæc colligit sequela: (Sequitur primo, quod quovis ego putem, & cum erravissimis Theologis probaverim in tract. de fide 2. Deum nunquam permitterem, ut Romanus Pontifex, vel alius in rebus, & in personis, iuxta illud Christi Domini: *Reservi pro te Petro, & non desinas fides tua* & vel si fortassis incidat Pontifex in hæresim occultam, Deum detestatur esse Ecclesiam, & nihilominus si Pontifex incidere in occultam hæresim, desineret esse Pontifex, ut docet communiter tota alioquin, sed jurisdictione ab ipso collata, quia adesset error communis, titulus coloratus, valide esse collata, suppetente Ecclesiæ defectum.) *Tancredi tom. 4. tract. 1. quæst. 304.*

3264 Secundo, quod si mortuo Episcopo vel revocato Vicario Generali, communiter ignoretur mortuo Episcopo, vel revocato Vicario, valet actus ipsius ex jurisdictione, & tituli colorati, *Lellius lib. 2. cap. 29. dub. 8. & communis.*

3265 Tertio, quod si Parochus, vel iure, vel ab homine, & priusquam sit mortuus, vel revocatus, & si defunctus communiter ignoretur, quia stare errore communi, & titulo colorato, supplet Ecclesiam. Sic communiter Doctores.

3266 Quarto, quod cum innumeris anime perirent, si Ecclesia, hanc errorem communitate, non suppetente jurisdictionem casu, quo abesset titulus coloratus, ideo dicendum est, quod postea solo errore communi, Ecclesia supplet. Hæc illatio est communissima, maxime inter Recentes, & secularem pro eam Diana part. 2. tract. 16. res. 45. & par. 3. tract. 1. res. 94. & par. 11. tract. 2. res. 69.

3267 Quinto, quod si confessorius est excommunicatus denunciatus, sed id communiter ignoretur, habet ab Ecclesia tunc jurisdictionem ratione erroris communitate.

3268 Hinc, si excommunicatus denunciatus audiat confessionem, ubi non est denunciatus, vel tantum temporis se elapsum, & communiter ignoretur eius excommunicatio, valet confessio, & ex parte Ecclesiæ ob communem errorem, Dominicus Sorus in 4. disp. 11. quæst. 5. art. 6. Navarr. in sum. cap. 9. Cajet. in sum. vir. res. 11. & alii innumerati, Petrus a Soto de cons. 1. res. 4. & alii innumerati, & quæ plures alii apud ipsos.

3269 Secundo, valet absolutioem datam ab approbato ad annum, etiam anno elapso, si tamen id communiter ignoretur. Sic communis, & quovis ipse Confessor graviter peccet absolvendo.

3270 Tertio, valet absolutioem virtute Bullæ, etiam Bulla revocata, si revocatio communiter ignoratur, supplet enim Ecclesia ob errorem communitate, *Henriques lib. 6. cap. 6. num. 12.*

3271 Quarto, quod si Episcopus sibi dedit licentiam audienti confessiones, valet absolutioes, si fido illi communiter ignoretur, Sanchez de Matr. lib. 4. art. 3. num. 23. dub. 3.

3272 Nono quod cum, habente errore communi, supplet Ecclesia confertendo jurisdictionem, si post communitate errorem incipit in populo dubitatio de jurisdictione Sacerdotis, debet indifferenter veritas, & adhibita dubitatio, verbi, *Vel consuetudine aliter.* Nota, quod sunt absolutioes, quæ prævalent possidit acquisita ex præcedente errore communi, *Tamb. lib. 4. S. 7.*

3273 Denique certum est, quod error particularis, etiam cum titulo colorato, jurisdictionem non confert.

CONSUETUDO COMMUNIS DAT JURISDICTIONEM.

3274 **S**ensus autem non est, quod prope ipsa consuetudo dat jurisdictionem, sed quod licet iudicem collatæ jurisdictionis ab Ecclesia, seu Superiore, in quantum Superior videns, & potens impedire, ne jurisdictione illa exerceatur, eo ipso, quod non impedit, confertur videtur, & jurisdictionem conferre, *Verrielli tract. 2. quæst. 25. n. 3. Cardenas diff. 2. cap. 6. art. 6. Sieri de Penit. num. 713. & Doctores communiter apud ipsos docentes, hoc esse certum: vide dicta de consuetudine a num. 239. ad 236.*

3275 Ex vi consuetudinis, Sieri citat. a. n. 714. plura tenent, & maxime quatuor. Primo: Imperatores, Reges, eorumque uxores potest eligere in Confessarium quemcumque Sacerdotem, Anglicus, Venerabilis, Hungaricus, Saxonicus, & alii.

3276 Secundo: Magnos Principes posse eligere in Confessarium quemcumque appetuerint, *Tancredus tom. 4. disp. 6. num. 34. ex Soto.*

3277 Tertio: Sacellamum Imperatores habere jurisdictionem ad absolvendum Imperatores, *Mendo in apud. non. Confessorum. num. 33.*

3278 Quarto: Cardinales posse sibi eligere Confessarium non approbatum ab Episcopo, Delgado, Diana, Pasqualigus. Immo & posse eligere pro tota sua familia in Confessarium Sacerdotem non approbatum. Pasqualigus, & Thomas Hurtadus, ademptus Delgado, Balsem. Leandro, Mercurio, Naldo, & alii, posse Cardinales dare licentiam alicui ex suis familiaribus, ut eleget in Confessarium aliquem determinatum Sacerdotem, etiam non approbatum ab Episcopo, qui potest familiariter Cardinales absolvere extra domum Cardinalis. Hæc omnia recte posse iuxta consuetudinem, quæ offendit, Cardines esse Ordinarios proprie familiarium. Artama consuetudo non approbat, quod Cardinales, & ratione dependentis, possint recipere subdite confessiones, ut testatur communis opinio contra Thomam Hurtadum.

DIFFICULTAS EST

3279 **A**n Ecclesia supplet, seu det jurisdictionem Confessario absolute, seu opinio vere, & recte probabiliter circa jurisdictionem? Quæ est hæc res sit definitum, & cap. sentiam, satis liquet ex dictis a num. 82. ad 100. Pro majori autem ubertate, ac lumine, non erit abs, quod specialius Doctores dicant, reticere.

Constat tamen esse, quod Ecclesia supplet, & det jurisdictionem Confessario absolute ex opinione vere, & recte probabiliter circa jurisdictionem, etiam si talis opinio coram Deo fit falsa, docet Verrielli rr. 2. q. 25. differt. 2. cap. 6. art. 6. F. Silvac. Catropal. Diana, & quæ plures alii apud ipsos, cuius sententia certitudinem moralem fundant in consuetudine, hoc ylogismo: certum est, quod consuetudo dat jurisdictionem: certum est adesse consuetudinem absolute ex opinione vere, & recte probabiliter circa jurisdictionem: ergo certum est, quod ex tali consuetudine Confessarii habent jurisdictionem absolute ex opinione vere, & recte probabiliter.

3280 Pro majori sic dicitur Cardenas cit. num. 161. *Confessorium: Ex cap. Cum contingat de foro comper, ubi fit statuitur. Nisi forte hi, quibus delinquens ipse deveniunt, ex indulgentia, vel consuetudine specialis jurisdictionem huiusmodi volent sibi vindicare.* Et Gloffa in d. l. *Immo, ubi dicitur, vel consuetudine aliter.* Nota, quod consuetudo dat jurisdictionem, & ex cap. Romane de sententia excomm. in 6. prohibens jurisdictionem quibusdam absolute a consensu, & subjugio Pontifex: *Salvo contraria super hoc consuetudine, & quam habent.* Ubi Gloffa tenet eadem verba supra relata, quod consuetudo dat jurisdictionem. Idem constat ex cap. Romana, de foro comper. in 6. Gloffa. ibid. verb. *Confessione, & cap. Ut litigantes, de officio Ordinarii, & cap. Danquim, de officio Ordinarii, & cap. Cum sit in causa, de excep. in 6. illis verbis: De ve per Ecclesiasticum Iudicem iudicatur, in casu, quod ad eum pertinet cognitio de consuetudine, vel de iure, &c. Ubi Gloffa tenet eadem verba, quæ supra. Et cap. *Tua simul, de officio Ordinarii, dicitur. Cum sit in causa de forisum, Primate, & vel Patriarcha nihil iuris pro ceteris habere, nisi quantum Sacri Canonis concedunt, vel ipse illis consuetudo consensu ab antipio. Constat etiam de Concilio Trid. diff. 20. in decr. de reform. cap. 1. illis verbis: *Et aliter prædictis dispensationibus in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis, de iure, seu consuetudine, jurisdictione, administratione, vel officio non comperat, &c.* Ex quibus verbis patet, jurisdictionem non comperere ex consuetudine.**

3281 Pro minoribus sit: Quod autem datur talis consuetudo, negari non potest, quia cum affirmant communiter Doctores, quorum communis opinio in qua-

questione facti fecit certitudinem moralem, ut probavit in 1. p. 277. *Trid. diffus. 12. c. 9. num. 72.* ultra experientiam, qua omnes videmus, in praedictis apud Sapientes. P. Suarez tom. 4. in 3. pars. disp. 27. sect. 4. num. 7. ait: *Confirmatio est universalis Ecclesie consuetudo, quae est iustissima finium jurisdictionis, ut in superiore ditione est. Et licet in inferioribus ditionibus non Saeculares locare utantur huiusmodi jurisdictione (probabili) in administratione huius Sacramenti.* Et quoniam P. Suarez n. 8. dicitur, hunc differtendum modum esse probabilem, non tamen dixit, esse solum probabilem consuetudinem Ecclesiae, sed illam tradit ut indubitabilem.

Lugo Card. disp. 10. de Penit. sect. 2. n. 31. agens de hac consuetudine absolventium cum jurisdictione probabilis, ita adest. *Et licet in Praedictis omnino fideliis suis Ecclesie.* Et idem repetit nam. 32. & 34. 328. Denique pro consequentia subdit: Audiendum est Botac. tom. 2. disp. 5. de Sacram. Penit. q. 7. punct. 5. §. 4. num. 5. ubi sic ait: *Ex quo inferitur, eum qui sequitur opinionem probabilem Doctorem sententiam, ipsum habere jurisdictionem absolventi a reclusis, seu privilegium absolventi non esse revocatum, valide agere, quae agit, ac si se ipsa jurisdictionem haberet, & privilegium nondum esse revocatum, & in opinio illa probabilis a parte rei non subsistat, sed saltem realiter nitatur fundamentis, nam Ecclesia supplet jurisdictionem, & aliqui loquentur eadem incommoda, quae sequerentur Ecclesiam non supplet, jurisdictionem quando adeit error communis, & titulus coloratur. Et hoc eodem modo committitur loquuntur Theologi fere omnes. Quo pacto non loquerentur Auctores, si non esset in praesenti receptum. Quid autem est praesens communis, nisi consuetudo.*

328. Eandem sententiam recit Leander cum aliis in 1771. de Penit. disp. 11. quae. 103. hac motus ratione, quod non minus petens fit sapientum opinio, quam error populi communis ad dandam jurisdictionem.

328. Certum tamen omnino est, quod Ecclesia non supplet, seu det jurisdictionem Confessario absolventi sine opinione tenetur probabilis, ut constat ex dictis a num. 35.

D E A P P R O B A T I O N E .

328. A Probatio, quavis ex vulgari usu loquendi confundi solet cum jurisdictione, a proprie & revera ab illa distinguitur, nam Approbatio est iudicium Ordinarii de idoneitate Saecularis ad Confessionem excipiendam, seu, cui possit conferri jurisdictione ad Confessionem excipiendam, & quae iudicium hanc potest abique jurisdictione, ut si Episcopus non obstat iudicio de idoneitate Saecularis, eum non deputat ad audiendas Confessiones. Item Confessarius approbatus ad Episcopum non habet jurisdictionem ad absolventium a reclusis Bullae Clem. hanc tamen habet per Bullam Cruciatie, approbatione supposita, ut infra de Bulla: vide a num. 329.

328. Quoad approbationem, est Decretum Trid. sess. 24. de reform. c. 11. *Decretis sancti Synodus, a nullum etiam Regularem posse confiteri, nisi ab Ordinario certatum audire, nec ad id idoneum reputari, nisi ante Parochiale beneficium, aut ab Episcopo per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus iudicetur, approbationem, quae praesens datur.*

328. Confessarius Regularis pro confessionibus secularium, ultra approbationem Episcopi, requirit approbationem sui Praelati Regularis, nempe Generalis, vel Provincialis, ex Clem. c. Dudum, de sepelis. adhibet, qui approbatione Episcopi, sine sui Praelati approbatione utitur, illicitae confessiones excipit, sed valide, quia Trid. pro valore nullam aliam approbationem requirit, nisi Episcopi.

328. Approbatio ad Beneficium non expirat per

mortem concedentis, aut ejus amorem ab officio, quia ejus beneficiarius, & voluntarius, eo ipso, quod non fuerit revocatus, mortaliter peccat. c. de rebus. Tamb. tom. 2. pag. 311. n. 8. Diana p. 6. tract. 6. ref. 48. 328. Confessarius, si ve secularis, si ve Regularis, iniuste reprobatus, non potest valide Confessiones excipere, quia Trid. ad valorem Sacramenti approbationem Episcopi requirit, quam iniuste reprobatus non habet.

Eadem ratioe approbatus cum limitatione ad tempus, sexum, aut locum, non potest valide terminos limitationis excedere, unde licet flatus Reletoalis typic defectum etatis ab Episcopis pro mulieribus requiri solite, approbatus tamen solum pro viris, non potest valide multum confessiones audire, praesertim post Bullam Clem. X. ubi v. 7. §. 4. & 9. a. num. 3129. post 3190. vide *Traspo. 13. & Pappi. 56. de Alex. 171. damm.*

Quamvis enim de huiusmodi limitationibus ad favorem Confessariorum Regularium jurata scriptur. Vilalobos tom. 1. tract. 5. disp. 53. num. 16. *Leander de Penit. tract. 5. disp. 11. a quae. 83. ad quae. 91.* & quomplures apud eos fundari in pluribus locis. Quoniam, praesertim illo Clem. Dudum, de sepelis. ubi statuitur Praedicatoribus, & Admonitis a suo superiori Episcopo praesentibus, & ab illo iniuste non approbatus, a Pontifice approbationem concedit, his verbis: *Si vero eisdem Praelatis praesentibus ad audiendas confessiones, ne praesentibus, scilicet ejusmodi licentiam habere revocentur. Ne ex nunc ipsi, sine confessionibus, sine consensu voluntatis libere, licetque audire velint, a gratiae concessum de plenitudine potestatis Apostolicae, apud Ardiclin. tom. 2. pag. 152.*

329. Modo tamen extat Bulla Clem. X. qua Episcopi, & Regularibus, in materia Praedicatoris, & Confessionis, omnino esse debet unica regula servanda. Ubi praesertim attende verba Bullae: de §. 3. & 5. Bulla est, ut sequitur.

CLEMENS EPISCOPUS.

§. 1. Uperna, &c. Non attendentes, quod alias diversis temporibus praedictae dubitationes & controversiae nonnullis Praedecessorum Nostrorum Summorum Pontificum Constitutionibus, eorumque Declarationibus definitae fuerint: Eiusmodi definitiones in unum collectas, ut magis magisque diffinitionibus tollantur, tenemus, & volumus firmari in Acto Domini Pax Christi floreat, pro summo, quo fungimur, Apostolatus officio, novis Apostolicis licentis munerationibus duximus, & roborandis, inque consilio nonnullorum Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, & dilectorum filiorum Romanae Curiae Praetorium, pietate, doctrina, & prudentia praestantium, & matam deliberatione nostra atque ex certa scientia, hac generali & perpetua vailitura Constitutione decernimus, ac declaramus.

§. 2. Regularis, qui in Ecclesiis sui Ordinis praedicare voluerit, teneatur ut Episcopo Diocesano benedictionem petere, praedicare tamen posse, quamvis illam non obtineat. Quod si Episcopus benedictionem necdum non concesserit, sed etiam contradixerit, nec in praedictis quidem Ecclesiis licite Regularibus praedicare: Et quod contravenientes ab illo, tamquam Sedi Apostolicae Delegato, censuris, aliisque penis Ecclesiasticis in vim Constitutionis huiusmodi, & Canonice Praedecessoribus Nostri, incipientibus, inferatubili Deprivatione, coerceri, & puniri possit. Episcopum tamen abique iusta & rationabili causa contradicere non debere. Et huiusmodi benedictionem tenent Regulares petere, si in quibuscumque Oratoris sui Ordinis sermonem coram populo, vel in Ecclesiis, aut ad erates Monasterium Sacramentalium, eorum jurisdictionis subiecturam, licet etiam januis, & nullis secularis ibi inter.

interditi, habere voluerunt. Possit autem Episcopum licentiam concessurum Regularibus in Ecclesiis, quae solum Ordinum non sunt, praedicare volentibus, illos, quamvis ab Universitatibus, aut a Magistratibus laicis nominatos, etiam licite. Antecessores per tempus immemorabile hac licentiam abique examine concesserunt, quoad doctrinam examinare, si ita ipsius arbitrio, quod moderatum, & discretum esse debet, vilium fuerit: licentiam praedicandi tenent illis, si concessam ob rationabiles causas, licet occultas, praedicationem tamen continerent, suspendere. Non possit tamen Episcopum generatim prohibere Regularibus, qui in Ecclesiis solum Ordinum praedicant, praesertim si illi licentiam praedicandi tenent Episcopo ad confessiones secularium in sua Diocesi audiendas approbationem, non possit in alia Diocesi eas abique Episcopi Diocesani approbatione audire, quamvis poenitentibus subditi sint ejus Episcopi, a quo ipsi Religiosos iam fuerant approbati. Et generaliter approbatus ab Episcopo ad personarum secularium confessiones audiendas, nequaquam censeri approbatus ad audiendas confessiones Monialium sibi subiectarum; sed egerit quoad hoc specialis Episcopi approbatione. Atque approbatus pro audiendis confessionibus Monialium unius Monasterii, minime possit audire confessiones Monialium alterius Monasterii. Idemque Confessor excipit in alio Monasterio deputatus, non Episcopo ad Manuallium confessiones pro una vice audiendas, haud potest ex parte deputata in vim approbationis huiusmodi illarum confessiones audire. Sed totus ab Episcopo esse approbatus in eisdem confessionibus ad ab eam Diocesim pro absolutione obtinenda misisse. Viore praedictorum privilegiorum, nequaquam licite Regularibus, etiam satisfacta parte, absolvere poenitentes a censuris quoad externam, & iudiciale forum, & absolutos ab eis in foro Poenitentiae, utique non censeri absolutos in exteriori iudicio, & contentioso. Quinimo censuris Ecclesiasticis irretitos, & denuntiatos, ab Episcopi cogi posse gerere se pro talibus, etiam si a Regularibus fuerint absoluti. Quoties exhibitis illi quibus Regularium Apostolicis licentis coram Episcopo, ab ea iudicatur ipsa non suffragari casui, de quo agitur, & illorum privilegiorum verba obscura sunt, & ambigua, non esse ad Metropolitani provocandum, sed eum ejus fit interpretari, cuius est condere, dictorum privilegiorum interpretationem Sedi Apostolicae jussu, prout alias Constitutione Praedecessoris nostri fel. rec. Clementis IV. statutum fuit, exequendum.

§. 3. Quoad ceteros vero, qui non adeo idonei reputantur, si petierit se admitti, arbitrio Ordinarii relinquunt, ipsos cum limitata facultate, prout licet Ordinarius magis expedit videbitur, probare, & admittere: tenent autem simpliciter approbatus, posse in Diocesi Episcopi approbatus, quosvis anni tempore, etiam Paschali, & quovis tempore etiam infirmorum confessiones audire, abique ulla Parochorum, vel ipsius Episcopi licentia. De qua tamen confessione tenent dilecti Religiosi eorumdem infirmorum Parochorum illico certiorum reddere. Et hoc posse illis ab Episcopo sub plena suspensione a facultate audiendi confessiones praecipit. Sufficere tamen, ut certioras huiusmodi facti sint per scripturam, apud ipsam infirmum relinquendum.

§. 4. Eos, qui distis Religiosis simpliciter approbati Paschali tempore censeri fuerint, Constitutionis, quae incipit, Omnis utriusque sexus, quoad confessionem dumtaxat satisfactam tenent. Regularis vero ad ejusmodi confessiones audiendas pravo examine simpliciter, & abique ulla temporis praescriptione ab ipomet Episcopo, fecit autem si ab eius Vicario, aut ab antecessoribus Episcopis, approbatus, non possit ab eisdem, qui se approbati, iterum examinari, aut ab eisdem confessionibus audiendis suspendi, seu licentiam illis concessas revocari, nisi nova superveniente causa, quae ipsas confessiones concernat. De qua tamen haud necessarium esse, ut in actis confessionis, & non cum Episcopo ipsius, ut in actis confessionis, significare, sed Sedi Apostolicae dumtaxat, ubi cum sibi aperiri postulerit. Porro si Regularis eum fondato, aut alias inhoneste

vivant, vel aliquod delictum committant, per quod rationabili Episcopi iudicio videantur a confessionibus suspendendi, in quo ipsius Episcopi conscientiam onerant esse velotam, cum praesentibus Ministris Sacramenti Poenitentiae qualitas fit virae integritas, ac mortu honestas: utique eam constant ad Confessionis ministerium pertinere, ac praesens nihil obstat, quominus cum possit Episcopus Regularis eum censuris approbatus suspendere, aut repellere a confessionibus audendis. Attamen confessiones audiendi facultatem omnibus simul unius Convenit Regularibus Confessoribus admi ab Episcopo inconlata Sedi Apostolica multatim non possit, sed facultatibus per Mare Magrum, aliaque privilegia Regularibus cuiuscumque Ordinis, Instituti, aut Societatis, etiam IESU, concessis, & factam eis non esse potestatem absolventi in casibus ab Episcopo sibi reservatis. Et per Confirmationes dictorum privilegiorum, quae regularis a Sede Apostolica post Sacram Concilium Tridentinum obtinuerunt, nequaquam reviviscit privilegia prius ab eodem Concilio, aut deinde Apostolicis etiam Decretis subacta, atque extincta, nisi quae habeantur, & absolventi a casibus Episcopo reservatis.

§. 5. Et habentes facultatem absolventi ab omnibus casibus Sedi Apostolicae reservatis, non ideo tamen Episcopo reservatis posse absolvere. Possit autem Regularium Confessorum in ea Diocesi, in qua est approbatus, confluentes ex alia Diocesi a reclusis in ipsa reservatis, non autem in illa, ubi item Confessor est approbatus, absolvere, nisi censum poenitentiae noviter in fraudem reservatorum ad ab eam Diocesim pro absolutione obtinenda misisse. Viore praedictorum privilegiorum, nequaquam licite Regularibus, etiam satisfacta parte, absolvere poenitentes a censuris quoad externam, & iudiciale forum, & absolutos ab eis in foro Poenitentiae, utique non censeri absolutos in exteriori iudicio, & contentioso. Quinimo censuris Ecclesiasticis irretitos, & denuntiatos, ab Episcopi cogi posse gerere se pro talibus, etiam si a Regularibus fuerint absoluti. Quoties exhibitis illi quibus Regularium Apostolicis licentis coram Episcopo, ab ea iudicatur ipsa non suffragari casui, de quo agitur, & illorum privilegiorum verba obscura sunt, & ambigua, non esse ad Metropolitani provocandum, sed eum ejus fit interpretari, cuius est condere, dictorum privilegiorum interpretationem Sedi Apostolicae jussu, prout alias Constitutione Praedecessoris nostri fel. rec. Clementis IV. statutum fuit, exequendum.

§. 6. Decernentes hic, & non alias, & ceterum quoque, & inane, quidvis fecit super his, quae quovis quavis auctoritate fecerunt, vel ignoranter contravenientes attentari. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus & Ordinacionibus Apostolicis in favorem quoruncumque personarum, atque quoruncumque Ordinum tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militiarum, etiam Sancti Joannis Hierosolimitani, Congregationum, Societatum, etiam IESU, & in individuo exprimentis, Monasteriorum, Conventuum, Capitularum, Ecclesiarum, & aliorum quoruncumque tam secularium, quam Regularium locorum, necnon illorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, vel consuetudinibus, etiam inmemorabilibus, exemptionibus quoque, indulgentiis, & privilegiis etiam in corpore juris etiam, aut ex causa, & titulo oneroso, vel in limite fundationis concessis, etiam Mari Magno, seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis: Conservatorum deputationibus, eorumque, atque aliis inhibitionibus, quibus Episcopi confessorum nomine recitantur, & quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insulis clausulis, necnon irritantibus, & aliis

hæresis, & quilibet simpliciter Confessorio absolvi: quia ablata cautela referendi, cadit reservatio casus 1. vob. tom. 2. a. num. 289. ad 292.

3316 Insuper hæresis absolutio potest in casu particulari occurrere suo Vicario Generali committere. Diana per. 3. tract. 6. refol. 92. Jo. de Casillo tract. 10. de censuris dist. 4. sect. 4. pag. 186. nam per illa verba, in quibuscumque casibus per se, & vicarium, & per alios & in hæresi evimine eis tantum, non coram Vicario si permissus tenent est, quod in illis casibus, præter hæresim, possit Episcopus specialiter deputare Vicarium quoad omnes casus contingentes, ea ratione, quod qui potestatem ordinariam habet (qui est Episcopus) potest eam alteri generaliter delegare, in casu vero hæresim non potest facultatem absolventi delegare. Vicario ad omnes casus hæresis contentis. At non inde sequitur, quod non possit eum illi delegare in casu particulari hæresis hic & nunc occurrente, sicut enim in casu particulari hæresis hic & nunc occurrente potest Episcopus alteri a Vicario committere, ut absolvat, cur non potest hoc Vicario? Tunc igitur Vicarius Generalis absolvet, non ut Vicarius Generalis, seu ut specialiter deputatus generaliter ad omnes casus hæresis contingentes, sed ut particulariter, seu ut specialiter deputatus specialiter ad casum particularem hic & nunc occurrentem.

3317 In Decreto est sermo de occultis: occultum est, quod non est notorie divulgatum, & potest aliqua conversatione celari: Et Sanchez.

Occultum non est, quod est notum majori parti Vicinæ, Parochiæ, aut Monasterii, dummodo ibi sint saltem decem personæ. Fagundez ait, non esse publicum in magna Civitate, si sit notum septem, vel octo personis. Et Donatus tom. 1. part. 2. pag. 67. si sit notum octo, vel decem personis.

3318 Crimen commissum in domo, aut familia non est per se publicum; quia domus privata non est universitas, seu communitas, Donatus citat, nisi ex circumstantiis prudenter iudicetur fore facilius evulgandum, puta si ibi reperiri sint plures loquaces, &c.

3319 Occultum in una Provincia, posse ibi tantquam occultum absolvi, quavis in alia sit publicum, docet Avila part. 3. cap. 7. disp. 11. concl. 3. cum Salamancaensis, contra Saarium, qui tale crimen revere in eo loco est occultum. Quam sententiam sequitur Jo. de Casillo tract. 10. de censuris dist. 4. sect. 2. & Leander de censuris tract. 2. disp. 16. quæst. 57. maxime, si dictum sit publicum in loco non distanti, ut non fit spes, ut facilius ad locum illum, ubi est occultum, deferatur.

3320 Dicitur deductum ad forum contentiosum, quando est deductum in iudicium & reus est citatus. Quod si postea non probetur, manet occultum ex defectu probationis in iudicio, & potest ab Episcopo absolvi: si iudicium sit finitum, & reus presentis, potest ab Episcopo absolvi, docet Bard. in l. lib. 7. quæst. 14. n. 7. & Leander de censuris tract. 2. disp. 17. quæst. 56. quia Triid. dum talem facit excludi, loquitur, dum deducit eum ad forum contentiosum, & est in foro fori, minime periculo iudicio, qui est, & qui desinet a foro, sed satisfacti Judici. At probabilis nihil est non posse, Bonacin. de censuris disp. 1. q. 3. par. 3. & disp. 7. quæst. 5. par. 1. quod tunc delictum est factum publicum publicitate juris.

3321 Capitulum Sede vacante potest id quod potest Episcopus, quia ei succedit in iura jurisdictione ordinaria, unde potest virtute eisdem Decreti Tridentini alteri committere absolutiorem hæresis, debet autem hæresis deferri Capitulo sine expressione persone abolvenda ne aliter fiat publica, & absolvi non possit, Diana, & Tambur.

3322 Hæc facta dicta sunt de veritate Decreti Triid.

DIFFICULTAS CELEBRIS EST,

3323 **A**N hodie, stante Bulla Cæne, possint Episcopi absolvere in propria conscientia, a casibus occultis in Bulla Cæne contentis, maxime ab hæresibus?

3324 Pro illis casibus reservatis extra Bullam Cæne vigere facultatem Triid. & pariter doctrinam n. 3315. hæcenus stadias militare, non est dubium.

3325 Pro talibus igitur in Bulla Cæne contentis, quæ sunt sententia.

Prima affirmat. Leander de censuris tract. 2. disp. 17. quæst. 45. & 46. Tambur. tom. 1. lib. 2. cap. 1. pag. 49. §. 8. num. 12. Joann. de Casillo de censuris tract. 20. n. 6. & 65. pag. 101. Donatus tom. 1. part. 1. tract. 13. p. 16. n. 17. Melphi in Com. cap. 2. stat. 144. pag. 111. Petri. Fagundez, & innumeri alii apud ipsos. Et post Propositi, damnati, Ardeckin & Fenech.

Ratio est, quia potestas, quam habent Episcopi absolventi a casibus occultis, etiam hæresis, reservata in Bulla Cæne, est certa, revocatio dubia: igitur non sunt ea expoliandi, & nemo enim est spoliandus iure contra per supervenientes dubium: Et in dubiis melior est conditio possidentis.

Major liquet, quia talis potestas sine compertis ex iure communi antiquo, & Tridentini.

Minor suadetur, nam viranda est correctio juris, quando eumdem sermo potest conciliatio, maxime loquendo de Tridentino, quod non est nisi in intentionibus apud Pontifices, ut quotidie eorum observantiam præcipiant, & viridem esse velint, Bulla autem Cæne, cum non exprimat casus occultos, de quibus expresse loquitur concessio Tridentina ipsa Episcopi, potest explicari de publicis, pro quibus ipsam Tridentini prohibet.

3326 Item per clausulam generalem non intelligitur revocatum alicuius Concilii Generalis Decretum, nisi de eo fiat specialis & expressa mentio, ex cap. In parte, de Capelli. Monach. & ibi Glossa verbo Nulla mentio, cap. Nonnulli, de rescriptis, & ibi Glossa verbo, Secerim mentionem, quod maxime procedit de Tridentino eius specialiter gravatorem.

Denique per Bullam Cæne revocantur privilegia (ut liquet ex verbis) non jus commune, maxime Tridentini, & ita docentur Bannes, Enriquez, Penin, Medina, Gallus, & alii, qui fuerunt in Concilio, quod refert Joann. la Cruz, de Sacram. Penitent. quæst. 5. dub. 4. num. 2.

3327 Præmissa vero ratio æque probat de casu hæresis occultæ, quo Bulla Cæne non facit specialiter reservationem pro hæresi.

Hæc accedit praxis, & consuetudo, qua virtute Bullæ, casus Cæne occultis (excepta tamen hæresi) absolventur toties quoties, in quantum casus occultis dicuntur evadere Episcopales: consuetudo autem dat jurisdictionem 1. 2. n. 10. 327.

3328 Non obstant Declarationes Pontificum, & Sacri Congreg. quæ in contrarium referuntur pro hæresi occultam, quia aliquæ expresse loquuntur de virtute Bullæ Cruciatæ, & alie non constant authentice, ut consilium debent, ex num. 219. Non debet autem cadere Decretum Tridentini per voces.

3329 Immo in contrarium Leand. cit. adducit auctoritatem Card. Caraccioli, a quo nomine Sacri Congreg. sibi Concilium esse responsum affirmat, nil videlicet rec. Bullam Cæne derogatum esse, aut hoc tempore derogari antiquis Episcoporum privilegia. Quod idem fecerunt Rom. V. refert Vitaldus cum aliis. Ita Leander.

3330 Nec denique obstat propositio tertia damnata ab Alexand. VII. relicta, quia ibi damnatur propositio hyphectica, quod.

Sententia afferens Bullam Cæne solum prohibere absoluteionem hæresis, & aliorum criminum, quando publica

blita sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629. 17. Junii in Concilio Sacri Congreg. Eminenti. Cardinali. vobis, & tolerata est.

In qua propositione, ly, Vifa, & tolerata est, damnatur; quia hoc est prædicatum, & totum id quod antecedit, est subiectum propositionis damnatæ.

Hæc sunt motiva primæ sententiæ affirmativæ pro Episcopi.

3331 Secunda sententia, quam amplectendam dico, negat de omnibus in Bulla Cæne contentis, & maxime hæresi, Diana per. 1. tract. 5. refol. 2. par. 7. n. 6. refol. 92. par. 4. tract. 14. refol. 339. & par. 7. tract. 2. refol. 23. Volpi refol. 21. Esganuz lib. 1. decret. cap. Quoniam 13. de consensu. Debene de Inquisit. part. 1. dub. 55. Suarez, Toletus, Villalobos, & alii apud ipsos.

Constat ex ipsa Bulla Cæne, quæ postquam 20. excommunicationes contra 20. casus fulminat, immediate dicitur censuras reservari sibi verbis.

3332 Ceterum a prædictis sententiis nullus per alium, quam per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstita, absolvi potest, etiam præterea quævis facultatem, & indulgentiam, quibuscumque personis Ecclesiasticis, secularibus, & quorumvis Ordinis, etiam Mendicantium, ac Militarium Regularibus, etiam Episcopalis, veliam majori dignitate præditis, &c. Neque latens, etiam Layco, Regali, Romano, & quovis alio, nisi in articulo, per Nos, & eidem Sedem, & accusis Concilii Decretæ, &c. concessorem, aut concedentorem.

3333 Quod si forte aliqui contra tenorem præsentium talibus excommunicatione, & anathemate inquisitis, vel eorum alii, absolutiōis beneficium impetere de facto præsumpserint, excommunicationis sententia innotuam.

3334 Non obstantibus privilegiis, indulgentiis, indulgiis, &c. ex quavis causa, etiam per viam contractus, aut remunerations, &c. ac eum quibuscumque clausulis, etiam derogatoriis derogatoris, & concessis.

3335 Et quia nullum Concilium facultatem a dicitur reservari absolventi Episcopi concessit, nisi Tridentinum citat. ideo eius facultatem Bulla Cæne revocat: alius superflua essent verba illa: Ac consuetudine Concilii Decretæ.

3336 Et proinde non obstat textus num. 3329. relati, qui in revocatione per Bullam Cæne fit mentio Tridentini in specie per verba æquipollentia: quoties enim derogatio. Pontificia verificari non potest, nisi aliquo Concilio in dicitur derogato, derogato, quæ secundum terminos generalis apparet, eorum specificæ, & individua, ex l. 2. ff. de liber. & postum. Diana per. 7. tract. 2. refolus 23.

3337 Hæc accedit Declaratio Sacri Congreg. Univers. Inquisit. Rom. quam refert Prothonotarius Ayvo, præfati in præsi Episcopali, part. 2. cap. 1. num. 4. supra Bullam Cæne, & est sub his verbis.

An Episcopus, & Inquisitor possint hodie ex cap. 6. de refect. & abolvere lapsos in hæresim, non obstante Bulla Cæne Domini, Congregatio consuit eam Bullam derogare Decreto cap. 6. Del bene de Inquisit. part. 1. dub. 5. num. 16. pag. 193. cum refert, & sub his verbis:

Congregatio consuit hinc Decreto Concilii Triid. l. ff. 24. cap. 6. de refect. non tantum in criminibus hæresis, sed in omnibus casibus comprehensis in Bulla Cæne Domini Pii V. esse derogatum.

Et Regna in 3. part. direct. quæst. 92. Inquis. Com. 141. et Equidem. Equidem in Supremo Inquisit. Trastevere S. & Gen. Roman. Inquisit. sepe pronuntiatum est, nec possit, nec debet Episcopus amplius virtute Concilii abolvere occultis hæreticis in foro conscientia; siue quia per Bullam

lam Cæne fit Tridentini derogatum; siue quia Pius V. & Gregor. XIII. ita declaraverunt.

3337 His de causis omnium habuit damnatio Alex. VII. qui damnavit quidem propositionem hypotheticam, sed ita ut ipsam categoricam, quæ est ex subiectum, damnaverit: Damnavit namque (quod sententia afferens, Bullam Cæne prohibere absolutiōnem criminum hic contentorum, solum quando publica sunt, & de proinde non derogari decreto Concilii, fuerit via, & tolerata) igitur ex contradictoria, quod talis sententia fuerit tolerata, est falsa; ergo antea ipsam damnationem dicta sententia non fuit tolerata, sed contradicta ab ipsamet Bulla Cæne, adeoque est falsa.

3338 Conveniunt autem fere auctores utriusque sententiæ, quod possit Episcopus dispensare in irregularitate ex hæresi proveniente; quia in Tridentinis. sola irregularitas ex homicidio voluntario constituitur, & in concessione expresse firmat concessiōnem aliarum. Nec ex negatione facultatis absolventi ab hæresi inferitur negata facultas dispensandi in irregularitate, quia per Bullam Cæne absolvi a censura reservata, minime dispensatio ab irregularitate, immo de hac nulla fit mentio.

Item forte sit diverſe, & a separatis non fit illatio, ex cap. Papinien. vobis, ff. de minorib. Et accessorium sequitur factum principale in gratiis, minime in noxiis, & quando non est accessorium naturale, sed ex iurisdictione humano. Alberthus in Man. quæst. pag. 32. cum Bord. Castro, & Equid. contra Malli. qui disp. 13. n. 21. cum Bonac. negat, quia nisi prohiberetur majori, prohiberetur minori, ex cap. Cum illorum de sentent. excom. ubi habetur, Episcopus non potest dispensare in eis, in quibus est prohibita absolutio.

3339 Conveniunt enim communiter, quod absolvens a casibus Bullæ Cæne fit excommunicatus, sed quod talis excommunicatio non fit reservata, Volpi refol. 20. nu. 39. & confat ex ipsa Bulla, ut in num. 3332. licet tamen non fit reservata, ubi Bulla Cæne est reservata Pape, Ex Decr. Sacri Congreg. iusta Clem. VIII. 9. Januarii 1601. de quo infra.

Q U Æ R E S I.

3340 Quid agere debeat hæreticus occultus, si ob periculum infamie, aut gravis scandalis, si urgeat necessitas celebrandi, aut communicandi?

R. Ep. debet ubi remedio exposito anno 3121. ad num. 125. Molpi ibi cit. Diana per. 7. tract. 2. refol. 23. & par. 1. tract. 5. refol. 4.

Q U Æ R E S I I.

3341 An Inquisitor possit in foro conscientia absolvi ab hæresi occultæ?

R. Ep. Inquisitor in Regnis Hispaniæ, & Sicilia, non potest absolvi ab hæresi non solum in foro iudiciali, & externo, sed etiam in foro intro conscientia. Minime alii Inquisitores. Diana per. 1. tra. 5. refol. 4. par. 8. ar. 7. refol. 50. Freitas, Acugna, Villalobos, Carcan, par. 2. tit. 2. §. 7. n. 61. & quampluribus post ipsos, & post Propositi. damnati. Etsi factus de superioribus part. 1. cap. 29. nu. 3. pag. 200. Quotum alii hæc facultatem Inquisitoribus Hispaniæ, & Sicilia, competere dicitur ex speciali privilegio alii extu, & consuetudine, & tacita commisso, ac beneficiata S. Sedis, & eodem rationabili, quia cum sint distantes ab Urbe, præventur hæretici occultis apto remedio, retardarentur venio ad fidem, & cogenter accedere Romanam, quod est remedium non suave, sed rigorosum.

3342 Bida firmat Carcan. cit. nu. 61. ex Maximo in præsi S. Officii part. 10. offere. 108. dicens, ita fuisse dictum a Supremo Tribunali Urbis. Et quidem publica esse a S. Sede concessa Inquisitoribus

bus Hispania, que non sunt alii concessa, liquido constat, ut ex Tom. 2. Adde, Inquisitores in materia facti esse Delegatos, & Deos.

3343 Hæc facultas absolventi in foro conscientie ab hæresi occulta, competit non solum toti Confessorio, sed cuilibet Inquisitori teoriam, ita ut aulicæ possit talium facultatem cuilibet Confessorio ad hoc concessum spectari licet communi, & hoc ad talem facultatem exercendam, aut committendam requiritur in Inquisitore Ordo Sacerdotalis: quia hæc facultas est concessa Inquisitori non annexa Ordini, seu in Ordine ad Confessionem sacramentalis sed annexa Offitio, Diana part. 1. tract. 5. refol. 3. Jo. de Dicaflilo tract. 10. de censuris, dub. 12. Freitas, Villalob. & alii apud ipsam.

QUÆRES III.

3344 Quid agere debeant impediti IMPEDITUS

3345 **P**ersonaliter ad Pontificem, non tenetur mittere pro absolute per manum, aut litteras, ita absolute tenet Donatus tom. 2. pag. 60. num. 11. Tamb. tom. 1. cap. 61. num. 9. Merdo in epist. verb. Reservatus, & de. 40. Leander. de cens. tract. 2. disp. 17. quæst. 60. quia sola existit personam.

3346 Catecum pro occultis peccatis recurrendum esse ad sacram penitentiarum per episcopos, in casibus ad illam sanctissimum si commode fieri possit, & nec illis aliqua non impedit, quia ad hoc est Sacra Penitentia ex benignitate Apostolica instituta, ad quam (maxime in nobis regionibus) facilis est recursus, & nullum est infamie periculum, ut in Inquisitionem.

3347 Certum tamen est, quod non tenetur accipere Bullam Cruciatæ, quia est remedium extraordinarium.

Impeditus igitur adire Papam, impeditio periculo, aut longi temporis, potest ab Episcopo deinde absolvi pro utroque foro ab omnibus casibus publicis relevatis Papæ a jure, aut ab homine, etiam in Cura Domini, & hæresi. Donatus citat. Tamb. citat. pag. 60. Leander cit. quæst. 59. Pellicanus de Menialibus, cap. 9. n. 26. & Com. cap. 51. quis fructus, cap. 5. n. 10. Malines, cap. de Menialibus, n. 39. se. 1. n. 1. excom. in l. 5. que jam licet loquantur de censura ob percussione Clerici, publicæ, & enormis; militat tamen in peccatis censuris, & casibus, quia casum est raro legitime impediti, & benignitatis Apostolicæ, & anime periculis. Cui accedit praxis.

3348 Impediti ire Romanam, receduntur in l. 5. tit. de sentent. excom. in cap. 18. Quamvis in l. 5. his verbis (nisi imminente mortis articulo) infirmitate, inimicitia, aut inopia, pueriti, vel senili ætate, seu alia corporis impotentia, five quolibet impedimento Canonico retrahatur, quominus Romanam Pontificem possit adire, vel nisi juris beneficio a labore hujusmodi excusetur.)

Item ibi in cap. 13. Ea noscitur, Mulieres, senes, & valentinaris, seu membrorum defusissimè impediti, licet ad Apost. Sedem non compareant, ab Episcopis valens fideliū communioni restitui, satisfactio præstata hæc his quibus per eos confititur irrogata.

- Impedimenta igitur sequentia sunt.
- 1. Articulus mortis, de quo infra.
- 2. Infirmitas longa, licet non periculosa, ut nodosa, &c.
- 3. Inimicitia, quæ grave damnum sibi, aut suis pudenter timet, si discedat.
- 4. Pueritas, quia nemo tenetur accedere mendicando.
- 5. Senectus, quæ impubertem, vel senilem.
- 6. Fragilitas foras. Sic sunt impeditæ mulieres omnes, & interdictæ. De Lugo de Pœnitent. dub. 201.

- 7. Debilitas corporis. Sic viri delicati, qui labores intrinsecos sustinent, &c.
- 8. Absentia clerici. Si qui ius juris non est, ut servus, aut filius familias, quando sine præiudicio domini, aut parentis, Papam adire non possunt.
- 9. Cura animarum, aut temporale ministerium, quoad rationabiliter tunc esse subditis animarum paratiatur. Sic qui proprio labore sustentat alere filios, uxorem, familiam. Sic qui habet officium publicum, quod iter impedit, quodque remanet sine detrimenno non aliter.
- 10. Quodlibet aliud impedimentum legitimum præiudiciale iudicio, quod iter impedit, ut detentio in carcere, &c.

3349 Si impedimentum est perpetuum, absolventur sine onere comparandi; si temporale, cum onere comparandi, alias reincident in aliam finalem excommunicationem. Ex cap. Ros, qui de sent. excom. e. Stenarius, & l. 5. & cap. 11. de casere, n. 39. de sent. excom. Excoitur impubert, qui factus pubes non tenetur Papam adire, sed adhuc potest pubertatem potest ab Episcopo absolvi de censuris in impubertate contractis. Leander citat. quæst. 59. cap. Quævis, & cap. Pueritia, de sent. excom.

3350 Curati oblatio impedimento, tenentur se præsentare Papæ, quantumvis commode possunt, iudicantis arbitrio, ætatis circumstantiis personæ, loci, & temporis, provisionibus casibus, &c. taliter ut non adfit notabilis negligentia, aut fraus.

3351 Sufficit, ut quis velit procuratorem, si Papa sit contentus, & non velit taxatorem, si quis iura, dum exigunt personam benigne concedunt, ut impeditus non tenetur mittere procuratorem, sed ut non impeditus possit per seipsum, aut procuratorem. Leander. cit. quæst. 67. Excipitur casus periculum animæ, exigit taxatorem personam.

Præsentatio nunc fit, non ad obtinendam absolutionem, cum iam sit directæ, & plene absolutus, sed ad obediendum mandato Papæ, qui ultra satisfactionem personæ, hoc aliud, ut partem satisfactionis, exigat. Sanch. apud Leandrum citat. quæst. 60.

3352 Præfatos impeditos ire Romanam, si forte etiam impediti adire Episcopum, potest præmissis casibus publicis absolvi in foro conscientie a Parocho, aut alio legitimo Confessorio, & in bonum defectu a quolibet Sacerdote, assente Capitulari, & plures apud Leandrum citat. quæst. 60. quatenus casum est raro, quæ sit, exco. Episcopis didicita factis. Sed recusat negant Leander. cit. & Diana part. 6. tract. 7. refol. 10. quia iura in dictis impedimentis solum ad Episcopum concedunt necarium, non ad Parochos, & Confessarios inferiores. Excipitur casus necessitatis, quo infans confitetur, aut comminatio, de quo infra, a. n. 3354. ad 3361.

3353 Impediti adire Episcopum pro casibus ipsi reservatis, pariter posse absolvi ab inferiori, affirmans Tom. 2. tom. 2. lib. 1. cap. 12. n. 2. num. 35. Caprota. Amendolia, & alii in foro conscientie, & cum iis dem oneribus, quatenus non obligat Aristides Episcopum, quam Summus Pontifex.

At rectius negat Matrus disp. 21. n. 232. & de Lugo, quia iura si concedunt Episcopis in casibus Penitentis propter distantiam, & accessum difficultem, quod non est in ordine ad Episcopos, qui maxime facilius potest penitentiariorum locis Diocesis deputare; hinc Concil. Trident. tantum mortis articulo excipit.

IN ARTICULO MORTIS.

3354 **S**en in probabili periculo eius, Confessorius inferior, immo cuius Sacerdos potest ab omnibus casibus, & excommunicationibus relevatis, etiam ab hæresi directe absolvere (minime a suspensione, & interdicto). De Lugo de Pœnitent. dub. 201.

n. 229. ex Decreto Trident. sess. 24. cap. 7. n. 3245. tenet lex Decr. Trident. sess. 14. c. 7.

3355 Hoc tenent etiam inter peccatum, & censuram, ut in peccatum non habeat annexam censuram, si sit peccatum, non tenetur se præsentare Superiori, quia onus comparandi, quod iura in illo articulo imponunt, solum est pro censuris reservatis; exceptio autem firmat regulam in contrarium. Matrus disp. 21. num. 222. & com.

Si vero sit etiam censura, consummatus fuit casus reservati Pontifici, tenetur præsentare, etiam moerore periculo (& sub hoc onere absolviatur) ut satisfactioem præstet, etiam ut in foro externo absolviatur, nam absolutio a censura a privato Sacerdote quamvis fuerit directe data, ob Trib. cit. solum ratiōnem fuit data, & valde pro foro interno conscientie, ac proinde foro externo Superioris præiudicare non potest, ut dictum est in num. 3345.

Quod si casus periculo Superiori, puta Papæ, aut Episcopo respectivo, non se præsentet, cum commode potest, ut ipse iura in censuram tenentis, ex cap. 2. qui, de sent. excom. in 6. & 9. tit. 21. & ex Decr. 3. Congreg. num. 343. relato.

3356 Quando vero quis absolviatur a reservatis virtute Bullæ Cruciatæ, Jubilatæ, aut privilegiorum Regularium, in casibus, quibus illa se extendunt, requiritur promissio comparandi etiam pro iis peccatis reservatis, ob dicta n. 3350. n. 3352.

3357 Quæ onera Confessorius tunc mortali tenentur inquirere, antequam absolvat, quia est materia gravis per Sacros Canones requisiti, ita ut si tulerit committere monere, peccet mortaliter, licet valide absolvat, quia adhuc penitens ad illa tenetur.

3358 Pro censuris reservatis extra Bullam Cœnæ in foro sacramentali, sufficit serri promissio, juramentum vero solum exigitur pro foro externo. Item die de satisfactione, Tamb. tom. 2. pag. 65. n. 16. & pag. 402. num. 3.

3359 Pro censuris vero reservatis in Bulla Cœnæ, & pro delicto dantiur casibus interdicti, quando in periculo mortis concessit illis Sacramentum Penitentis, requiritur juramentum. Diana part. 5. tract. 9. refol. 23. vult non perire sub mortali. Pidefilius vero solum requiritur pro foro externo.

3360 A iure non est exigendum juramentum ex quo non veniatur fructum habere ultra rationis ad dignitatem bene merito requiritur. Certe mortuorum, aut hærenti invidiam tunc periculum, non est impendendum, nisi certum est, quia esset fructum, & iustitiam.

3361 Res facti non intelligitur restituito pecunie, honoris, vel famæ, quæ parte facti debetur. Non venit tamen pena pecunie, quæ forte debetur habito, Ecclesiæ, vel Nuncio, quia non lux pars facti.

3362 Quia tamen non in omnibus casibus habetur licio parati, non in omnibus est exigenda satisfactio; hinc in multis casibus, ut in casu hæresis, exigitur fides emendatio, & propterea solum requiritur promissio de comparando coram Superiori, & de fando mandatis Ecclesiæ.

3363 Quando impotentia ad satisfaciendum solum est præfens, fidei moraliter coram prævidetur semper futura, non est exigenda promissio de satisfaciendo, quia esset frustranea, bene vero, quando fit spes potentie.

3364 Impotentia satisfactions contingere potest. 1. Ob impotentiam ipsius rei. 2. Ob obitum, quod verior de quantitate satisfactions, quodque reitui non potest. 3. Ob oblationem partis factæ, quæ non est contenta satisfactioe rationabilis ubi obita, aut ob quid simile. Ita Tamb. tom. 2. pag. 65. n. 15.

3365 In periculo mortis Religiosi pars facti est ipse Religiosus, Tamb. tom. 2. pag. 65. num. 14. Verricelli tract. 8. quæst. 20. Leander, contra alios, qui volunt, quod licet Religio, seu Prælati. Ratio est quia ipse est per-

tu relevato absolvetur, ita ut cessante necessitate non tenetur Superiori alicui peccato, ut ad obitum foro conscientie absolvetur, non videtur esse articulus mortis, si itaque non quis Confessorius inferior, sit tunc relevato absolvetur, quia in tali necessitate casus illi reservati non sunt ita exig. ratio abiter creata voluntate Superiori, quod non potest ratiōne nec esse casus reservate, & cetera, quia ex iure Trident. sess. 4. c. 7. relevato factio est in adhibitionem, minime in destructionem animatum; in destructionem autem esse, si in casu necessitatis, quo puelle, & v. grat. esset in consuetudine, ob infamiam, aut notabile damnum, quod alias timeret, ad communicationem, & casum reservatum non potest accedere.

3361 At a communi sententia recedere nolo, quia ex Decr. Sacr. Congreg. 7. Decembris 1646. infra adducendum num. 3415.

CONDITIONES TRES

3362 **R**equiritur, ut quis absolviatur, non quidem pro peccatis, sed pro censuris reservatis, in casu impedimenti legitimi, & periculo mortis, nempe promissio de comparando modo dicto, de fando mandatis Ecclesiæ, & de satisfacienda parte, si que sit facta. Cum vero quis absolviatur in urgenti necessitate, requiritur promissio comparandi etiam pro iis peccatis reservatis, ob dicta n. 3350. n. 3352.

3363 Quæ onera Confessorius tunc mortali tenentur inquirere, antequam absolvat, quia est materia gravis per Sacros Canones requisiti, ita ut si tulerit committere monere, peccet mortaliter, licet valide absolvat, quia adhuc penitens ad illa tenetur.

3364 Pro censuris reservatis extra Bullam Cœnæ in foro sacramentali, sufficit serri promissio, juramentum vero solum exigitur pro foro externo. Item die de satisfactione, Tamb. tom. 2. pag. 65. n. 16. & pag. 402. num. 3.

3365 Pro censuris vero reservatis in Bulla Cœnæ, & pro delicto dantiur casibus interdicti, quando in periculo mortis concessit illis Sacramentum Penitentis, requiritur juramentum. Diana part. 5. tract. 9. refol. 23. vult non perire sub mortali. Pidefilius vero solum requiritur pro foro externo.

3366 A iure non est exigendum juramentum ex quo non veniatur fructum habere ultra rationis ad dignitatem bene merito requiritur. Certe mortuorum, aut hærenti invidiam tunc periculum, non est impendendum, nisi certum est, quia esset fructum, & iustitiam.

3367 Res facti non intelligitur restituito pecunie, honoris, vel famæ, quæ parte facti debetur. Non venit tamen pena pecunie, quæ forte debetur habito, Ecclesiæ, vel Nuncio, quia non lux pars facti.

3368 Quia tamen non in omnibus casibus habetur licio parati, non in omnibus est exigenda satisfactio; hinc in multis casibus, ut in casu hæresis, exigitur fides emendatio, & propterea solum requiritur promissio de comparando coram Superiori, & de fando mandatis Ecclesiæ.

3369 Quando impotentia ad satisfaciendum solum est præfens, fidei moraliter coram prævidetur semper futura, non est exigenda promissio de satisfaciendo, quia esset frustranea, bene vero, quando fit spes potentie.

3370 Impotentia satisfactions contingere potest. 1. Ob impotentiam ipsius rei. 2. Ob obitum, quod verior de quantitate satisfactions, quodque reitui non potest. 3. Ob oblationem partis factæ, quæ non est contenta satisfactioe rationabilis ubi obita, aut ob quid simile. Ita Tamb. tom. 2. pag. 65. n. 15.

3371 In periculo mortis Religiosi pars facti est ipse Religiosus, Tamb. tom. 2. pag. 65. num. 14. Verricelli tract. 8. quæst. 20. Leander, contra alios, qui volunt, quod licet Religio, seu Prælati. Ratio est quia ipse est per-

peccatus. Tum quia alias pars laxatam esse Ecclesia, & Pontifex excommunicatus; hinc peccatiens satisfacere tenetur pro utroque foro ipsi Religioso.

DE POTESTATE REGULARIUM IN RESERVATA.

Q U E R E S I.

3372 An Prælati Regulares possint abolvere suos subditos a casibus reservatis in Cæna Domini, etiam hæresis.

3373 An Prælati Regulares possint suos subditos & Novitios abolvere ab omnibus casibus, sive ab homine, sive jure, reservatis supra extra Bullam Cæna, ut constat ex sequentibus iuris, & privilegiis. Hoc præmissis, pro resolutione quaeritur, dux sunt sententiae.

3374 Prima sententia negat etiam de occultis, maxime hæresis. Alii solum 2. ref. 3. q. 2. Sigismundus, Vecchius, & Bori apud ipsum, Dian. part. 1. tract. 5. ref. 6. part. 3. tract. 4. ref. 122. part. 6. ref. 7. ref. 63. part. 8. tract. 7. ref. 20. ubi in part. 3. cit. quoad alios casus ab hæresi non vult esse iudex, sed quoad hæresim expresse negat. Ratio est, quia Bulla Cæna revocat omnia privilegia, etiam titulo oneroso, & per viam remanentibus concessa, ut in 13.

3375 Cui maxime pro hæresi addunt tria Decreta, Primum S. Congreg. Episcop. & Regul. 17. Nov. 1628. iussu Urb. VIII. Secundum eisdem Sac. Cong. 7. Decembris 1646. Tertium Decreto inquisit. Rom. sub Innocent. X. 29. Maji 1652. confirmatum sub Alexand. VII. 1656. & publicatum Panormi per Edictum DD. Inquisitionis 15. Februarii 1657.

3376 Secunda sententia affirmat, Prælatos Regulares abolvere posse suos subditos ab omnibus casibus reservatis in Bulla Cæna Domini, & respectiva dispensatione, exceptis quatuor: Videlicet (1. S. hæresis, 2. Hæresis cum relapso, 3. Falsificatio litterarum Apostolicarum, 4. Delictio prohibitorum ad Infideles, & 5. Conspicatio in Romanum Pontificem.)

3377 Item excepta dispensatione super irregularitate orta. 1. Ex homicidio voluntario (suppletur) iniusto, non casuali, sed ex proposito parato; 2. Ex bigamia (suppletur) verò, & interpretata, minime similitudinaria; in hæc enim dispensare possunt quæcunque irregularitas ex delicto, & in ea etiam possunt Episcopi cum suis subditis dispensare, ex cap. Sane Decret. de Cler. conjugatis, & cap. Qui Cler. in causa. Vide infra de irregularitate. 3. Ex mutilatione patitur voluntaria, & iniusta, ex proposito parata.

3378 Hanc sententiam tenent Suarez de Religione tom. 4. tract. 9. lib. 2. cap. 30. Coticionis de casibus reservatis quæst. 1. sect. 1. art. 23. num. 6. Peyr. de Privileg. Regul. in Constitut. Sixti IV. c. 5. a. num. 6. in Addit. ad Constitut. Sixti IV. num. 35. Baunius in Theol. Moral. de censuris part. 2. disp. 35. tract. 2. q. 26. Toranus a. nec. 22. ad 35. Amendola tom. 2. in Addit. de anno 1698. ubi se retrahat a sententia negativa, quam in priori editione tenebat, Hasenbus in iun. q. Regul. verb. Absolutio, quod Fraxer, uterque Rodriq. Part. Villalob. Bannes, Soula apud Melch. in Commentar. cap. 2. par. 14. Insufer statuta nostri Ordinis cap. 7. §. 4. n. 1. Et unus pro mille Deditimus Donatus num. 1. part. 1. tractat. 13. quæst. 17. §. 10. 2. tract. 11. quæst. 17. c. 18. Qui satis docet, & solide (ut solet) rem tractat, ac resolvit tam non solum licet docet, & resolvit de hæresi, sed etiam de relapso in hæresim, ex Privileg. Greg. XIII. 18. Martii 1588. quo conceditur Generali Societatis suos subditos abolvere ab hæresi, & relapso in hæresim.

3379 Ratio est hæc: 2. Nemo est solvendi jure certo pro insuperentibus dubiis; certum autem est, Prælatos Regulares habere sui abolvendi, & respective dispensandi suos subditos a reservatis, que in Bulla

Cæna Domini continentur, etiam ab hæresi, revoctio vero est dubia; immo potius constat nullam adeo, & adeoque non sunt prælati jure solvendi, sed possunt eos a præmissis casibus abolvere, & respective dispensare.

3379 Dicitur firmis probari non potest quam ex ipsis iuribus, a quibus pendet. Et quidem pro certissimis iuris.

Primo, est Privilegium Maris Magni concessum a Sixto IV. Prædicatoribus Bulla 7. in tom. 1. Bullarum, & Minoribus de anno 1474. Bulla 6. in tom. 1. & f. in Bullario Rodriq. pag. 155. in quo privilegio fundatur assertio, quo conceditur Generalibus, Provincialis, Custodibus custodiis, & Guardianis suis & habitibus, & Prælati localibus facultas abolvendi, & respective dispensandi suos subditos & alios fratres ad eos communicandis, hereticis, aut interdictis, Aristique Ecclesiasticis, & secularibus sententis, censuris, & penis, quavis ex causa a iure, vel ab homine latis, etiam per sententiam particularem, satisfacta parte, exceptis quatuor: Hæresis cum relapso, Schismata, Falsificatio litterarum Apostolicarum, & Delictio prohibitorum ad fideles. v. num. 3432.

3380 Insuper conceditur iisdem facultas dispensandi in omni irregularitate, ex quavis causa orta, etiam si celebrasset in locis Ecclesiasticis, & sine supplicio, ac a censuris ligati Ordines susceperint, vel cum eis celebrasset, præterquam homicidii voluntarii, bigamie, & mutilationis membrorum.

3381 Item facultas dispensandi irregularitatem ex defectu natalium, ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quovis alio illicito coitu cum facultate tam hujusmodi irregularis, quam defectum natalium patientes, promovendi ad Ordines Sacros, etiam eligendi, ac assumendi ad Religionis officia.

3382 Nominè homicidii voluntarii venire licet in quibusdam Decalogi prohibito, docet Rodriq. in comp. refol. 52. num. 24. & Bori. cum alio tom. 2. refol. 13. num. 14. Unde concludunt, posse Prælatos in utroque foro cum suis subditis dispensare tam ad Ordines, quam ad Prælatos, in irregularitate orta ex defectu natalium, seu ex homicidio iusto.

3383 Item concedit eis eandem potestatem abolvendi, & dispensandi erga Novitios five post, five ante ingressum, pro quibus addit:

1. Ita tamen, quod si aliquis hujusmodi sententiis eisdem propter debitum sint affecti, satisfaciatis, ut generatur. Voluntatem autem, quod possunt suum absoluti, hujusmodi voluntatem collegio, & super dicto, nisi mox Ordinem intra eiet, etiam si fuerit hoc inducit etiam a Prælati eisdem Ordinis concedatur. In eo ipso in privatis sententiis, a quibus eos tantum abolvere Apostolicis ordinationibus, revocationibus, &c.

3391 Ubi constat, Julium II. pro suis quinque casibus, & nu. 3375. relatis, velle, quod sit ad S. Sedem recurrendum.

3392 Insufer Paulus III. 18. Octobris 1549. per Bullam 48. in Bullario num. 1. licet debuit, idem privilegium concessit Præposito Generali Societatis, ut per alios possit suos subditos ab omnibus casibus abolvere, & super irregularitatibus, & penis dispensare, exceptis casibus a Sixto IV. exceptis, his verbis:

Et ne sepe in dubio revertetur, qui sint ad S. Sedem prædictam destinandi, declarationem in ea parte feci, res Sixti Papæ IV. prædecessoris nostri in Bulla, quam Mare Magnum vocat, confirmamus.

3393 Secundo est Privilegium S. Pii Quinti concessum Cadenisibus 15. Julii 1571. per Bullam 129. incipit. Dum in congregatione Cadenisibus, in tom. 2. Bullarum. Quod per ea amplioribus, nam etiam casus publicos pro utroque foro comprehendit, & nullum excipit, nisi homicidium voluntarium iniustum, & mutilationem commissam post ingressum in Religionem.

3394 Quibus privilegiis gaudet per communicationem

quia

quia excepto felicitate regulari in contumaciam; hæresis autem cum relapso non est pura hæresis formalis sed tunc habetur, quando quis renitens in eandem hæresim, quam prius a S. Romano Tribunali de vehementi abjuravit, Carena part. 2. tit. 2. §. 5.

3388 Præterea hoc privilegium, cum nullam faciat distinctionem de casibus publicis, & occultis, nec de foro interno contentum, videtur comprehendere etiam publicos, & pro utroque foro, Rodriq. in comp. ref. 3. nu. 2. Bori. tom. 2. refol. 13. n. 15. Peyr. in cons. 6. Julii II. n. 21. Crux, & Diana apud ipsum: Et licet ex causa motiva privilegii his verbis: (U. de dict.) Ordinis Professoribus omnis vagandi libertate oceano, & ad S. Sedem Apostolicam recurrendi substatuati pro posse necessest, &c.)

Non autem tolleretur pro posse necessest recurrendi Romam, si tenentur ea recurrere pro foro externo.

3389 Absolutio vero quoad hæresim solum dari potest pro foro interno contentis; quia pro foro externo Inquisitoribus competit, ob privilegium a Paulo V. & Alex. VII. illis concessum de quo infra num. 3420. Et quia fuit dubitatum, an dictum privilegium faceret reocum per Bullam Cæna; Julii II. die 27. Februarii 1550. Reverendiss. Thomas de Vio Cajetanus Magistro Generali Ordinis Prædicatorum revidi, per Bullam Cæna; quæ refert Rodriq. in Bullario pag. 275. ut sequitur.

Julii II. &c. Thomas de Vio, &c. Exponi Nobis fecisti, quod licet fel. rex Sixtus Papa &c. Ascendendo de declaratione, & in articulo ad S. Sedem Apostolicam recurrendum esse pro absolute, & dispensatione confutarum, & irregularitatum a personis Ordinis Prædicatorum; nihilominus propter clausulas derogatorias postas in Bulla, que singularibus in Cæna Domini publicatur, dubitas facultatem illam Ordini prædicto adeptam, &c. Exproinde suppliciter humiliter, ut in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur. Nos igitur, qui Religionem quieti, quantum cum Deo possumus, libenter consentimus, volentes occasiones tollere vagandi, attendentesque, quod multa in prædicta declaratione concessa sunt, que in Bulla prædicta continentur, eisdem S. Sedis auctoritate determinamus, quod illi, quibus in prædicta declaratione concessa est potestas abolvendi, & dispensandi, licet possint perpetuis temporibus abolvere, & dispensare ab omnibus, & singularibus, ac si prædicta Bulla in Cæna Domini non esset, nec fecerit, præterquam a conspicatione in Romanum Pontificem, & ab illis propter quæ prædictis Prædecessor nostro declarando voluit ad eandem S. Sedem etiam recurrendum, &c. Non obstantibus. Nos quoque Apostolicis ordinationibus, revocationibus, &c.

3391 Ubi constat, Julium II. pro suis quinque casibus, & nu. 3375. relatis, velle, quod sit ad S. Sedem recurrendum.

3392 Insufer Paulus III. 18. Octobris 1549. per Bullam 48. in Bullario num. 1. licet debuit, idem privilegium concessit Præposito Generali Societatis, ut per alios possit suos subditos ab omnibus casibus abolvere, & super irregularitatibus, & penis dispensare, exceptis casibus a Sixto IV. exceptis, his verbis:

Et ne sepe in dubio revertetur, qui sint ad S. Sedem prædictam destinandi, declarationem in ea parte feci, res Sixti Papæ IV. prædecessoris nostri in Bulla, quam Mare Magnum vocat, confirmamus.

3393 Secundo est Privilegium S. Pii Quinti concessum Cadenisibus 15. Julii 1571. per Bullam 129. incipit. Dum in congregatione Cadenisibus, in tom. 2. Bullarum. Quod per ea amplioribus, nam etiam casus publicos pro utroque foro comprehendit, & nullum excipit, nisi homicidium voluntarium iniustum, & mutilationem commissam post ingressum in Religionem.

3394 Quibus privilegiis gaudet per communicationem

non omnes alii Regulares, tam Mendicantes, quam non Mendicantes, seu Monachos, & Regulares enim ex pluribus iuribus apud Rodriq. in comp. refol. 116. communicant in omnibus privilegiis concessis, ut concedendis tam Mendicantibus, quam non Mendicantibus. Vide infra de Indulgentiis.

3395 Tertio est Privilegium Gregor. XIII. 18. Martii 1588. quo concessit Patri Generali Societatis Jesu, ut possit per se, aut suos deputatos, suos subditos ab omnibus excessibus, etiam ab hæresi, & ejus relapso abolvere, quo privilegio per multum tempus usa est Societas, licet tandem hæc facultas a se abdicaverit. P. Generalis Tamb. tom. 2. lib. 5. cap. 11. §. 1. n. 12. abdicatio autem, aut non usus Privilegii unius Ordinis concessum, non præjudicat alius Ordinis communicantibus. Turrianus de Fretis, ex Paner. in cap. Cum accesserit l. v. n. 3441.

3396 Ecce jus certum Prælatorum Regularium in suos subditos.

3397 Quæntem ejus revocatio nedum fit dubia, sed potius constat nullam adeo, firmiter standere ex solutione oppositorum.

Et quidem Bulla Cæna non revocat recentia privilegia. Primo, quia ex n. 3375. vitanda est concordia iuris, quando commode fieri potest conciliatio. Bulla autem Cæna non exprimit Prælatos Regulares erga subditos, sed rite potest intelligi de absolute, & de privilegiis, quoad secularibus. Quod maxime suadet, quia Prælati Pontifices, etiam moderni, ut patet in Bulla Cæna Clem. X. in tom. 6. Bullarum Const. 24. in §. 27. præcipiunt Ordinariis locorum, ut eam (in Ecclesiis suis) dum in eis major populi multitudo ad divina concurrerit, solemniter publicent, & ad Christi fidei mentes reducant, puniant, & declarent.)

Insufer in §. 8. præcipiunt, ut locorum Ordinarii, Ecclesiarum Rectoribus, & ac Presbyteris secularibus, & quatuorvis Ordinarium Regulares, ad audientias peccatorum Confessionum quas auctoritate deputati, transumptum præsentium litterarum penes se habeant, easque diligenter legere, & percipere liceant. In quibus verbis non exprimitur Prælati Regulares in ordine ad subditos, sed potius Constituti in ordine ad secularibus.

Ac potius hæc propositio, quod Prælati Regulares possint abolvere facultates ab hæresi occulta, fit damnata ab Alex. VII. ut in Fretis.

Inde opinio, quam tenebat Gronovius apud Diamm. 6. v. 6. refol. 54. quod Regulares possint facultates abolvere ab hæresi occulta, omnino cadit, ut maxime patet ibi a num. 3459.

3398 Secundo, quia motivum, quo Summi Pontifices a privilegia concesserunt, fuit ad tollendas occasiones vagandi, ut eorum quies, & inde disciplina Regularis reverteret, ut constat ex ipsis verbis num. 3388. Quod motivum semper viget, & a Summis Pontificibus intenditur, & eque desumptum ex jure communi Canonico, cap. Cum singulari, de Præb. in 6. cap. Ut periclitum, de Clericis, & vel Monachi in 6. cap. Cum illorum, de Jent. Excomm. §. si Conspiraverit.

3399 Tertio, quia omne tollit dubium Const. Julii II. de num. 3390. qui declarat, quod non obstanti publicatione Bullæ Cæna, que singularibus fit, possint Prælati Regulares, quibus pro privilegia concessa sunt, suos subditos in perpetuum abolvere ab omnibus casibus in ea contentis, exceptis quinque, ac si prædicta Bulla non esset facta, nec fecerit.

3400 Non obstanti Bulla derogativa plurium privilegiorum Regularium. Tales sunt Bull. 9. Gregor. XIII. in tom. 1. Martii 1575. Bulla 116. Clem. VII. Quæpiet. 7. Decembris 1586. Bulla 106. Urb. VIII. in specula Militantis 19. Junii 1656. & Bulla 7. Clem. X. Superna 21. Julii 1670.

3401 Pro Bulla Greg. XIII. in tanta. Superaddendum est, quod S. Pius V. per aliam Bullam a præmissis distin-

ctam

